

Melagingi gandai apie TNKK ir injekcijų kabinetus

Pastaruoju metu Vokietijoje ir kitose šalyse skleidžiami gandai, kad Tarptautinis narkotikų kontrolės komitetas (TNKK) pakeitė arba tik rengiasi keisti savo nusistatymą dėl narkotikų vartojimo (injekcijų) kabinetų, tačiau tai neturi jokio pagrindo!

TNKK ir toliau lieka tvirtai įsitikinęs, kad injekcijų kabinetai yra „tarptautinių narkotikų kontrolės konvencijų pažeidimas“ (žr. TNKK laišką toliau)

Skleidžiama gandų lygio informacija, kad TNKK atstovai, lankydami Vokietijoje, neva teigiamai vertino injekcijų kabinetus. Tai interpretuota tarytum TNKK pakeitė savo požiūrį šiuo klausimu. Panašūs nepagrįsti gandai jau pasiekė politikus ir kitus valdžios atstovus. Apie tai pranešė Šiaurės Reino-Vestfalijos (Vokietija) žemės vyriausybės atstovai.

Gandai pasklido ir sukėlė sumaištį tarp tų, kurie dirba kovos su narkotikais srityje. Remiantis tuo kyla daug klausimų:

- TNKK pakeitė ar planuoja keisti savo nuostatą dėl injekcijų kabinetų?

- Ar ketina TNKK padaryti pakeitimų JTO narkotikų konvencijoje dėl injekcijų kabinetų?

★ ECAD TYRIMAS

- Ar imasi TNKK kokių nors priemonių, atsižvelgdamas į tai, kad kai kuriose šalyse injekcijų kabinetai veikia?

- Koks TNKK požiūris į „žalos mažinimą“? (Prisidengiant „žalos mažinimu“ arba „rizikos mažinimu“, į šias sąvokas įeina ir injekcijų kabinetų praktika, kai kurių Europos valstybių narkotikų politika buvo pakeista liberalizacijos link, o tai, daugelio

manymu, vertintina kaip mėginimas apeiti JTO narkotikų konvencijas.)

★ *Gandas arba mitas, kuriam nesipriešinama ir jis nepaneigiamas, dažnai pradeda gyventi savarankiškai, ir jeigu juo palyginti dažnai remiamasi, tampa „visuotinai pripažintu faktu“, ir politikam, žurnalistams ir t. t. Siekiant sutrukdyti platinti gandus, būtina nustatyti jį skleidžiantį šaltinį ir pateikti visuomenei teisingą informaciją.*

Atlikus tyrimą, nustatyta:

- 2003 m. birželį TNKK atstovai lankėsi Vokietijos mieste Esene, kuriame gyvena apie 600 tūkst. žmonių. Vizito vienas iš tikslų buvo atlikti injekcijų kabinetų inspektavimą ir aptarti TNKK nuogaštavimus, susijusius su tokių kabinetų veikla ir jų nesilaikymu tarptautinių konvencijų nuostatų.

- Eseno mero pavaduotojas sveikatos apsaugos klausimais buvo pakviestas pasisakyti konferencijoje, kurią surengė Vokietijos miestų parlamento sveikatos apsaugos komitetas 2004 m. balandį Šiaurės Bavarijos mieste Baireute.

Savo pasisakyme mero pavaduotojas informavo konferencijos dalyvius apie tai, kad Esene 2003 m. birželį lankėsi TNKK misija.

Pasak mero pavaduotojo, TNKK atstovai lankydami injekcijų kabinetuose išsakė palankius vertinimus, taip pat kalbėjo apie pozityvią plėtrą. Maža to, mero pavaduotojo tvirtinimu, TNKK atstovai kalbėjo apie būtinybę padaryti pataisas JTO konvencijose (dėl injekcinių kabinetų).

Būtent šis pasisakymas konferencijoje yra pagrindinis minėtų gandų šaltinis.

žr. psl. 2

24 valandų akcija prieš narkotikus Stokholme

Bailumas, politinis trumparegiškumas ir nesuinteresuotumas trukdo spręsti narkotikų problemas ir nutraukti jų pirkimą-pardavimą Stokholmo *Sergels Torg* prekybos centre. Taip mano keletas visuomeninių susivienijimų, surengusių 24 valandų akciją prieš narkotikus šioje aikštėje rugpjūčio 23-24 dienomis.

Akcijos idėja - pademonstruoti visuomenei ir politikams, kad Švedijoje per 40 metų sukaupta daug žinių ir patirties kovojant su narkotikų problema. Tačiau jos panaudojamos ne taip, kaip reikėtų. Politikai ir valdžia slepiasi už pasisakymų „atliekamas tyrimas“, „klausimą reikia nuodugniai iširti“ ir t. t. Aišku, klausimą reikia studijuoti, tačiau praktiškai visa tai tik pasyvumo pateisinimas - o tuo metu narkomanų daugėja.

★ ECAD NAUJIENOS

Akcija rodo, jeigu tik yra noras įveikti narkotikų problemą - pakanka paprasčiausiai pradėti, ir situacija ims judėti iš mirties taško. Visa tai, kas būtina, yra: žinios, įstatymai, susidomėjimas, idėjos ir patirtis, o tai išryškėjo imantis reikalo. Tačiau politikai ir valdžios institucijų atstovai ne tiek panaudoja turimą bazę, kiek rodo vieni į kitus ir ieško kaltų. Vieša prekyba narkotikais aikštėje miesto centre - akivaizdus šios nesėkmės liudijimas.

Dalyvauti akcijoje buvo įtraukta 50 pasisakančiųjų. Tarp jų - politikai, pedagogai, tarnautojai, gydytojai, tėvai, rašytojai, mokslininkai, policininkai. Ne mažiau kaip 40-50 klausytojų, neskaitant praeivių, kurie sustodavo prie mitinguojančiųjų palapinės kelioms...

žr. psl. 4

Melagingi gandai apie TNKK ir injekcijų kabinetus

Tęsinys; psl.1

Pasak Eseno mero pavaduotojo, narkotikų vartojimo kabinetai turi „terapinę reikšmę“.

Kai dėl Diuseldorfo miesto, kuriame nėra injekcijų kabinetų, ir kuris laikosi kitokio požiūrio narkotikų politikos atžvilgiu, buvo išsakyta ne visai pozityvi pastaba, neva Diuseldorfas užima „ekscentrinę poziciją“. Diuseldorfo „ekscentriškumas“, matyt, tvirtas miesto pasiryžimas laikytis JTO konvencijų, kitaip nei daugelis Vokietijos kitų miestų ir šalies vyriausybė.

Norėdama gauti aktualios informacijos apie reikalų padėtį ir gauti atsakymus į prieš tai pateiktus klausimus, aš parašiau laišką TNKK.

Aiškus ir tikslus TNKK atsakymas (žr. toliau) nekelia abejonių dėl jų nusistatymo injekcijų kabinetų atžvilgiu.

TNKK 2003 m. pranešimas (www.incb.prg., ir rusų kl.) yra idomus ir naudingas, rekomenduoju, pavyzdžiui:

- paragrafas 556-561, čia aprašoma TNKK atstovų lankymasis Esene;
- paragrafas 223-224, jie nekelia abejonių dėl TNKK požiūrio injekcijų kabinetų atžvilgiu;
- paragrafas 217-226, kur TNKK aiškina savo kritinį požiūrį į „žalos mažinimą“. Paragrafe 220, pavyzdžiui, galima perskaityti: „Komitetas apgailestauja, kad aptarimas kai kurių „žalos mažinimo“ priemonių nukreipė vyriausybės dėmesį (iš dalies ir lėšas) nuo svarbių priemonių, leidžiančių sumažinti narkotikų paklausą, pavyzdžiui, pirminės profilaktikos arba gydymo abstinencijos metodais“.

ES vyriausybės daro politinį spaudimą palaikyti injekcijų kabinetus

Melagingi gandai, esą keičiasi TNKK nuostata dėl injekcijų kabinetų, turi būti vertinami gerokai platesniu kontekstu. Jau kelerius metus politikai ir vyriausybės, leidžiančios steigti panašius kabinetus, suprasdami, kad tuo pačiu pažeidžiamos jų pačių pasirašytos konvencijos, bando daryti spaudimą ES, Ministrų Tarybai ir Europarlamentui pripažinti idėją naudoti patalpas juose vartoti narkotikus.

2002 metais kai kurių šalių, iš to skaičiaus Vokietijos, vyriausybės suaktyvino pastangas įgyvendinti šią idėją derybose apie „Profilaktikos ir rizikos, susijusios su narkotikų priklausomybe, tarybos rekomendacijas“. (COM (2002) 201 final).

Rekomendacijos yra Europos Komisijos, iš dalies jos nario pono Birno, iniciatyva.

Čia pirmą kartą klausimams, susijusiems su narkotikais, buvo pritaikytas 152 straipsnis (apie sveikatos apsaugą).

Kelios šalys priešakyje su Vokietija bandė įtraukti injekcijų kabinetų pripažinimą į dokumento tekstą kaip ES rekomenduojamą rizikos mažinimo priemonę. Po daugelį mėnesių trūkusių derybų tapo aišku, kad to pasiekti joms nepavyks, kadangi dauguma valstybių buvo prieš. Jei tokio pobūdžio tekstas būtų priimtas, tai reikštų, jog visos, tuo metu 15, o dabar – 25 valstybės, pritartų politikai, svetimai TNKK ir pažeidžiančiai JTO konvencijas! Tai, žinoma, labai pakirstų JTO konvencijas ir TNKK autoritetą.

Atsižvelgiant į tą faktą, kad Vokietijos ir kai kurių šalių vyriausybės daro įtaką palaikyti injekcijų kabinetų idėją, kyla klausimas: gandai apie TNKK pozicijos pasikeitimą yra paprastas nesusipratimas arba ne? Paaiškėti turi ateityje.

MaLu Lindholm
Buvusi Europarlamento narė
Dabar organizacijos Drug Watch
International narė
Organizacijos Hassela Nordic Network,
International Centre

Heroino ataka iš pietų

Rusijos FNT nuomone, Afganistanas beveik visiškai atsigavo nuo „Talibano“ judėjimo įgyvendinamos antiopiumo politikos padarinių. Apie tai RIA „Naujienos“ pranešė Rusijos Federacijos federalinės narkotikų kontrolės tarnybos (FNT) Visuomeninių ryšių valdyboje: „Greitu laiku afganų opiumo žaliavos gamintojai pasieks absoliutų 1999 metų rekordą, tada jos buvo pagaminta 4,5 tūkst. tonų. Taigi šalis galės galutinai atsigauti nuo „Talibano“ antiopiumo politikos, kurios rezultatas – 2001 metais derlius buvo 185 tonos“.

FNT atstovas papasakojo, kad JTO narkotikų kontrolės komisijos duomenimis, Afganistanas pirmauja pasaulyje pagal narkotikų gamybą. Šiai šaliai tenka 75 proc. viso gaminamo pasaulyje opiumo žaliavos kiekio. Ekspertų vertinimu, surenkamo čia opiumo žaliavos kiekis apie 3600 tonų, iš šio kiekio galima išgauti 360 tonų heroino. „Apie pusę visų narkotikų iš Afganistano patenka į Europą per Iraną ir Pakistaną, iki 35 proc. – per Turkmėniją ir Uzbekiją, o visas kitas kiekis gabenamas per Tadžikiją“.

„JTO ekspertų duomenimis, dabar rinkos perkeliamos iš Vakarų Europos į Vidurio Azijos, Rytų Europos šalis ir Rusiją. Šiose šalyse, manoma JTO narkotikų ir nusikaltimų biure, bus naudojamos papildomos „rinkodaros schemos“, t.y. heroinu bus prekiaujama Rusijoje pigiau negu šalyse kaimynėse, tai padarys jį dar labiau prieinamą, bet, netekę dalies pelno, prekeiviai išloš iš pardavimų apimties“, - pažymėjo FNT pirmininkas.

„Praėjusiais metais Tadžikijos ir Rusijos pasieniečiai padedant 201 divizijai konfiskavo ir sunaikino iki 10 tonų afganiškųjų opiatų. Tai daug – vertinant įdėtas pastangas, bet menka dalelė, palyginti su visa pagaminta žaliava, kuri pasipylė per buvusias Vidurio Azijos respublikas, taip pat per jas į Sibirą, Uralą ir Europą“, - pažymėjo FNT.

Taigi, dabar, deramai vertinant pasieniečių įnašą, protingiau kalbėti apie tai, kad šiandien Rusija visiškai neapsaugota nuo „heroino atakos iš pietų“, - pridėjo tarnybos atstovas.

/RIA „Naujienos“

Tarptautinis narkotikų kontrolės komitetas

Ref.: INCB 114(1-15) NGO, 114 (3) GER 2004 birželio 8 d.

Gerbiamoji ponija Lindholm

Tarptautinio narkotikų kontrolės komiteto (TNKK) vardu ir remdamasis Komitetui suteiktas pagal 1961 m. JTO bendrąją konvenciją dėl narkotinių medžiagų, 1971 m. Konvenciją dėl psichotropinių medžiagų ir 1988 m. Konvenciją dėl kovos su neleistina narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų apyvarta įgaliojimais norėčiau Jus informuoti.

Mes gavome Jūsų užklausą, dėl Komiteto nusistatymo narkotikų vartojimo kabinetų, dar vadinamų „injekcijų kabinetais“, Vokietijoje klausimu. Prašyčiau, priimkite domėn, kad Komiteto nuostata dėl tokių kabinetų lieka nepakitusi. Manome, kad tokių kabinetų veikla prieštarauja tarptautinėms sutartims dėl narkotikų kontrolės, kadangi jie naudojami kaip vietos, kuriose leidžiama piktnaudžiauti narkotikais, nebaudžiamai išigytais neteisėtoje rinkoje. Nors vyriausybės ir privalo dėti visas įmanomas pastangas, kad būtų garantuotas priklausančiųjų nuo narkotikų gydymas jų naudojami metodai turi atitikti prisiimtinius išpareigojimus pagal tarptautines narkotikų kontrolės konvencijas.

Kai dėl padėties Vokietijoje, 2003 metų liepą Komitetas pasiuntė misiją į šią šalį jos vyriausybės kvietimu. Pagrindinis misijos tikslas buvo apsilankyti veikiančiuose injekcijų kabinetuose narkomanams ir aptarti su valdžia tam tikrus nuogastavimus, kurių komitetui kelia šių kabinetų veikla. Misija pažymėjo Vokietijos vyriausybės pastangas ištraukti injekcijų kabinetus narkomanams į bendrą narkomanų medicininio aptarnavimo sistemą ir tai, kad šiuose kabinetuose palaikoma tvarka ir švara. Tačiau tas faktas, kad šios patalpos naudojamos kaip vietos, kur galima piktnaudžiauti narkotikais, Komiteto vertinama kaip tarptautinių narkotikų konvencijų pažeidimas.

Rekomenduočiau Jums atkreipti dėmesį į TNKK 2003 m. pranešimo 559-561 paragrafus, kuriuose trumpai pažymimi misijos darbo pagrindai ir rezultatai.

Nors aš ir neturiu įgaliojimų pranešti trečiajai šaliai Komiteto susirašinėjimo su Vokietijos vyriausybe smulkmenų, būkite tikra, kad Komiteto nuogastavimai, kurių sukėlė misijos rezultatai, buvo išsakyti vyriausybei ir tebelieka aptartina tema.

Taip pat norėčiau pabrėžti, kad Komitetas ėmėsi ir imasi atitinkamų iniciatyvų šalių, kuriose praktikuojama naudoti injekcijų kabinetus, atžvilgiu, ir aiškiai rodo savo susirūpinimą šiuo klausimu.

Kai dėl Komiteto nuostatos „žalos mažinimo“ klausimu, norėčiau pažymėti, kad nė vienoje tarptautinėje narkotikų kontrolės konvencijoje šis terminas nėra apibrėžiamas. Trijose konvencijose nagrinėjama piktnaudžiavimo narkotikais profilaktikos ir ankstyvojo išaiškinimo, gydymo, tolesnės kontrolės rehabilitacijos ir socialinės narkomanų reintegracijos būdai. Komiteto požiūrio esmė ta, kad šios priemonės, kaip ir visos kitos, kurių imasi vyriausybės siekdamos užkirsti kelią plisti ŽIV/AIDS, turi atitikti tarptautines narkotikų kontrolės konvencijas ir jokių būdu neturi skatinti arba padėti piktnaudžiauti narkotikais.

Šiuo klausimu rekomenduoju Jums peržvelgti TNKK 2003 metų pranešimo 217-226 paragrafus, juose bendrais bruožais aiškinama Komiteto pozicija dėl žalos mažinimo priemonių apskritai, ir priemonių, kurių imasi šia kryptimi kai kurios vyriausybės. Nors ne visos panašios normos kelia Komiteto susirūpinimą, bet kai kur

UNITED NATIONS
INTERNATIONAL NARCOTICS
CONTROL BOARD

NATIONS UNIES
ORGANE INTERNATIONAL DE
CONTROLE DES STUPEFIANTS

Vienna International Centre, P.O. Box 500, A-1400 Vienna, Austria
Telephone: +43-1-26060, Telefax: +43-1-26060-5857 / 5888, Telex: 135612 und a
E-Mail: secretariat@incb.org Internet Address: http://www.incb.org/

Ref.: INCB 114 (1-15) NGO, 114 (3) GER

8 July 2004

Dear Ms. Lindholm,

On behalf of the International Narcotics Control Board, and with reference to the responsibilities of the Board as stipulated under the 1961 Single Convention on Narcotic Drugs, the 1971 Convention on Psychotropic Substances, and the 1988 United Nations Convention on Illicit Traffic against Narcotic Drugs and Psychotropic Substances, I wish to refer you to the following matter.

We are in receipt of your recent query, regarding the position of the Board regarding drug consumption rooms in Germany, and of so called "injection rooms" in general. Please be informed that it remains the position of the Board that such facilities are in contravention of the provisions of the international drug control conventions, insofar as they are fora where persons can abuse drugs acquired with impunity on the illicit market. While Governments

nerimaujama, ypač, dėl injekcijų kabinetų funkcionavimo, ir tai, kaip pažymėtina pirmiau, vertinama kaip prieštaravimas tarptautinėms narkotikų kontrolės konvencijoms. Komitetas informavo atitinkamas vyriausybes apie savo požiūrį į kai kurias žalos mažinimo priemones, taip pat paskelbė ją metiniame pranešime, kaip būtiną ir tinkamą žingsnį.

Kai dėl galimybės padaryti pataisas tarptautinėse narkotikų kontrolės konvencijose, prašau, supraskite, kad šis klausimas yra visiška valstybių narių prerogatyva, ir tai nėra keitimo ir papildymo procedūros. Kadangi Komiteto uždavinys yra kontroliuoti, kaip laikomasi konvencijų, Komiteto kreipimasis į kurią nors valstybę šiuo klausimu būtų nederamas.

Prašome, kreipkitės į mus nedvejojama, jei prireiks papildomos informacijos

Pagarbiai

Herbertas Šepė

Tarptautinio narkotikų kontrolės komiteto sekretorius

Europos komisija
LR Vyriausybė
Lietuvos sveikatos apsaugos ministerija

**II-oji atviros Europos AIDS konferencija
"Europa ir ŽIV infekcija bei AIDS: nauji
iššūkiai, naujos galimybės"
Vilnius, 2004 m. rugsėjo 16-18d.**

Conference Secretariat

CROWNE PLAZA VILNIUS

M.K.Ciurlionio St. 84, LT-03100 Vilnius

tel.: +370 5 2743427

fax: +370 5 2743428

e-mail: aids@lietuvoje.lt

www.aids.lt/iac

Narkomanijos situacija Baltarusijoje

Igyvendinant Baltarusijoje ECAD projek-
tinį darbą Baltarusijos sveikatos apsaugos
ministerija ECAD užsakymu parengė
informaciją apie narkotikų situaciją šalyje.
Dokumente aptariamos tokios temos, kaip
antai: problemos mastas, narkotikai ir
nusikalstamumas, ŽIV tarp narkomanų,
narkomanų gydymas ir rehabilitacija
Baltarusijoje, bendradarbiavimas su nevy-
riausybinėmis organizacijomis, narko-
manijos profilaktikos priemonės ir įstatymai.

Dokumentas padeda susidaryti nuomonę
apie Sveikatos apsaugos ministerijos poziciją
(vadinasi, ir Baltarusijos vyriausybės)
narkomanijos klausimais, įvertinti reikalų
padėtį šalyje ir kokių imamasi situacijos
plėtotės kontrolės priemonių.

Oficialus skaičius įregistruotų narkomanų
Baltarusijoje 2003 metais buvo 6000-7000
žmonių. Ekspertų vertinimu, 40 000-70 000
žmonių (šalyje yra apie 9 milijonus
gyventojų).

Narkotikų vartojimas Europoje

Procentais, per praėjusius metus, gyventojų, vyresnių nei 15 metų

Šalis	Kanapės	Amfetaminas	Ekstazis	Kokainas	Opiatai
Baltarusija	0,1%	0,01%	0,001%	-	0,08%
Švedija	1,0	0,1	0,2	0,05	0,08
Ukraina	3,6	0,2	0,1	0,02	0,9
Rusija	3,9	0,1	0,1	0,09	2,0
Nyderlandai	5,6	0,7	1,2	1,2	0,3
Didžioji Britanija	10,6	1,6	1,6	2,0	0,6
Lietuva	2,3	0,3	0,3	0,05	0,09
Latvija	3,1	0,6	0,7	0,03	0,1
Estija	2,8	1,4	0,3	0,1	0,2

Per praėjusį pusę šimtmečio europinės visuomenės eksperimentavo ir vertino tiek ribojamojo, tiek ir liberalaus požiūrio į narkotikų vartojimą ir narkomaniją rezultatus. Mūsų nuostata šiais klausimais vienareikšmė – mes prieš narkotikų vartojimą. **Mūsų vaikų gerovei.**

ECAD is Europe's leading organisation promoting a drug free Europe and representing millions of European citizens. Drug dealing and drug abuse cause enormous problems in Europe. Nations and their citizens are affected by the consequences of drug abuse. ECAD member cities work to develop initiatives and efforts against drug abuse supporting the United Nations Conventions which oppose legalisation and promote policies to eradicate drug abuse worldwide. Has your city joined ECAD?

24 valandų akcija...

Tęsinys; psl.1

...minutėms, rinkdavosi kiekvieno programinio punkto metu dieną ir 5-10 klausytojų naktį.

Akcijos organizatoriai – tokie visuomeniniai susivienijimai, kaip antai: „Tėvai prieš narkotikus“ (FMN), „Nusikaltėlių sugrįžimas į visuo-menę“ (KRIS), blaivybės judėjimas (IOGT-NTO), asociacija „Už Švediją be narkotikų“ (RNS), „Europos miestai prieš narkotikus“ (ECAD) ir kitos. (Kai kurių šių organizacijų veikla žinoma Rusijos Federacijoje, Baltijos šalyse ir Baltarusijoje.)

Akcija miesto aikštėje bus tęsiama. Švedijos teisingumo ir sveikatos apsaugos ministrai žadėjo 23 rugsėjo išeiti į aikštę ir aptarti narkotikų problemą su visuomene. „Ministrai prieš narkotikus“ – nebloga iniciatyva! Iki susitikimo *Sergels Torg*.

← Šaltinis *Global Illicit Drug Trends* 2003

Duomenys rodo padėtį 1998-2001 m. ir yra narkotikų vartojimo sociologinio tyrimo rezultatas, Baltarusijos pateikiami vertinamieji duomenys.

European Cities Against Drugs

ECAD, Stadshuset

105 35 Stockholm, Sweden

Tel. +46-8-5082 93 62 Fax +46-8-5082 94 66

e-mail: ecad@ecad.net www.ecad.net

ECAD Regional office in Russia www.ecad.ru

zazulin@ecad.ru Phone +7-812-328 96 65

ECAD Regional office in Latvia

vilnis.kipens@kurzeme.rcc.lv

Phone +371-7037330 Fax +371-7037331